

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

1.Mf.31.048/2024/8.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a személyesen eljáró **Felperes1** (cím1) **felperesnek**, képviselői által képviselt **Alperes1** (cím3) **alperes** ellen, szolgálati viszony megszüntetése, kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 16.M.70.077/2022/34. számú ítélete ellen, a felperes 36. sorszámú fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A perben felmerült 1.339.456 (egymillió-háromszázharminckilencezer-négyszázötvenhat) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás

[1] A felperes 1996. október 16-tól állt hivatásos szolgálati jogviszonyban. A 2013. március 8-án kelt szám1 számú állományparancs szerint a felperes áthelyezték a Hivatal1 állományából az alperes állományába. A 2013. március 18-án kelt szám2 számú parancsban kinevezték 2013. március 16-i hatállyal szakreferensi munkakörbe örnagyi rendfokozattal. A 2013. április 17-én kelt a szám3 szám alatti parancs szerint a felperes vezénylésre került 2013. április 15-től 2014. április 14-ig az alperes szám6 Főosztály állományából az alperes szám7 Osztály állományába.

[2] A felperes 2013. augusztus 1-jén kelt munkaköri leírása szerint, beosztása szakreferens, a munkakör ellátásához szükséges végzettséggel rendelkezik, továbbá felsőfokú végzettséggel, illetve hivatali szakmai tanfolyammal és nyelvismerettel is rendelkezik.

[3] A 2013. február 27-én kelt alkalmassági vizsgálat alapján a felperes alkalmas volt a szolgálati beosztás ellátására. Zárójelben feltüntetésre került, hogy egyéni elbírálás alapján, a BNO kódok E6690 (elhízás), J4500 (asztma) és F4100 (pánikzavar).

[4] A felperes a munkaköri feladatait az alperes kirendeltségén a kirendeltség1 végezte.

[5] A felperes előadása szerint 2013. nyarán, pontosan meg nem határozható időpontban az alperes központjában értekezletet tartottak, amelyre a felperes a repülőtérrel gépkocsival jött be. Az értekezlet után a felperes ugyanezen gépkocsival visszament a helységi Repülőtérre, azzal, hogy a csomagtartóban, postaszákban iratokat helyeztek el. A felperes állította, hogy a postaszák kb. 25 kg súlyú volt, melyet a csomagtartóból kiemelt, a szolgálati helyére bevitte, és a zsák tartalmát páncélszekrénybe rakta. Előadta, hogy a postaszák kiemelésekor fájdalmat érzett, majd mozgásszervi panaszai erősödtek. A felperes az eseményt nem jelezte a felettesének, a történekről üzemi baleseti jegyzőkönyv nem készült, a felperes egészségügyi problémáiról a munkáltató nem rendelkezett ismeretekkel.

[6] A perbeli időszakban keletkezett és átvizsgált dokumentumok között nem volt olyan irat, amely igazolta volna azt, hogy a felperes szolgálati gépjárművet vezetett, illetve annak sem volt nyoma, hogy a postaszákban elhelyezett dokumentumokat átvette, illetve az arra jogosultnak a munkavégzési helyen azokat átadta.

[7] A felperes előadta továbbá, hogy 2014. nyarán, pontosan nem meghatározott időszakban, iratselejtezési feladatban vett részt, a selejtezésre váró iratokat az erre rendszeresített páncélszekrényből emelte ki, azokat az asztalra rakta, átvizsgálta selejtezhetőség szempontjából, majd visszatette a páncélszekrénybe. Állította, hogy a dossziék mozgatása során hajolnia kellett, egy dossziében kb. 240 lap volt, ugyanakkor azok súlyát nem tudta meghatározni. Hivatkozott arra, hogy a feladat elvégzése közben fájdalmat érzett, illetve a mozgásszervi panaszai erősödtek.

[8] A felperes az iratselejtezési feladat ellátása során elszenvedett mozgásszervi panaszairól a munkáltatót nem értesítette, a történekről nem készült munkabaleseti jegyzőkönyv.

[9] A felperes mozgásszervi panaszai miatt 2014. július 10-től táppénzes állományba került.

[10] A felperes 2015. január 6-i alapellátó orvosi rendelésen megjelent, rögzítették, hogy a kezelése eredménnyel zárult, munkaképes, emelés, hajolás kerülése mellett 2015. január 7-től munkába állhat.

[11] A felperes közvetlen előjárója (osztályvezetője) a 2015. január 25-én kelt szám14. számú javaslatával kezdeményezte a FÜV eljárás elrendelését, az alperes főigazgatója 2015. január 28-án kelt „Felülvizsgálatra (FÜV eljárásra) rendelő lap” nyomtatvánnyal pedig a FÜV eljárás megindítását. A felperes az eljárás befejezéséig táppénzes állományba került.

[12] A 2015. április 16-án kelt a szám4 számú bizottság1 határozatának orvosszakmai véleménye szerint a felperes össz-szervezeti egészségkárosodása 31%-os, egészségi állapota 69%-os mértékű, így a hivatásos szolgálat ellátására alkalmatlan.

[13] A másodfokon eljáró bizottság2 a 2015. június 30-án kelt szám5 számú határozatával a felperes össz-szervezeti egészségkárosodását 40%-ban, egészségi állapotát 60%-ban állapította meg.

[14] A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal Jogorvoslati és Perképviselési Főosztály Rehabilitációs Jogorvoslati Osztály Szakértői Bizottság által 2015. június 4-én készített másodfokú szakvélemény szerint a felperes össz-szervezeti egészségkárosodása 40%-os, egészségi állapota 60%-os mértékű. A másodfokú szakvélemény rögzítette, hogy a felperes az alábbi diagnózisokban szenved: recurrens ismétlődő depresszió, vizsgálatkor közepes depressziós epizóddal, pánikzavar, alkalmazkodási zavarok, spondylosisthesis, spondylosis, térdízületi arthrosis, főként allergiás asthma, magasvérnyomás betegség, elhízás, egyéb ágens okozta allergiás kontaktdermatitisek, intervertebrális discus rendellenesség, allergiás rhinitis pollentől. A fenti diagnózisokon túlmenően, amelyeket BNO kóddal is megjelölt a szakértői vélemény, további diagnózisok felsorolására is sor került, amelyek már a BNO kódokat nem tartalmazták. A rész-egészségkárosodások oly módon kerültek meghatározásra, hogy a felperes pszichiátriai egészségkárosodása 17%-os, mozgásszervi egészségkárosodása 10%-os, tápláltság zavara 10%-os, szív- és érrendszeri egészségkárosodása 5%-os mértékű.

[15] A másodfokú FÜV határozat szerint is a felperes hivatásos szolgálatra alkalmatlan.

[16] A felperes 2015. április 28-án kérte az egészségügyi alkalmatlanságának szolgálati kötelemekkel való összefüggése tárgyában minősítő határozat kiadását.

[17] A 2015. augusztus 11-én kelt szám9 szám alatti határozat a felperes betegségét szolgálati kötelemekkel nem összefüggőnek minősítette az alperes. A határozat indokolása szerint a felperes szolgálati feladatellátására való alkalmasságának felülvizsgálata folyamatban van, a folyamatban lévő eljárást felfüggesztette, melyről a felperest értesítette, amellyel ő nem értett egyet.

[18] A határozat indokolása szerint, a rendelkezésre álló egészségügyi vizsgálati eredmények alapján nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy a felperes betegsége a szolgálati feladatával összefüggésben alakult ki, illetve súlyosbodott. Az orvosi dokumentációból ugyanakkor egyértelműen kiderült az a tény, a felperes gerincpanaszai évek óta ismertek, több irányú gerincferdülését röntgennel már korábban is kimutatták.

[19] A másodfokon eljáró minisztérium1 személyügyi helyettes államtitkára a szám10 számú végzésével az elsőfokú döntést megsemmisítette és az elsőfokon eljáró állományilletékes parancsnokot új eljárásra utasította.

[20] Az alperes a már ismertetett 2015. június 30-án kelt, szám5 számú másodfokú FÜV határozata alapján a felperes szolgálati jogviszonyát megszüntette a 2015. július 13-án kelt szám11 szám alatti parancsával.

[21] A parancs indokolása szerint a másodfokú FÜV határozat a felperest hivatásos szolgálatra alkalmatlannak minősítette, állapotának megfelelő betöltetlen szolgálati beosztás vagy nem hivatásos munkakör a rendvédelmi szerv szervezeti egységénél nincs, továbbá a fentiek szerint az össz-szervezeti egészségkárosodás mértéke alapján a felperes megváltozott munkaképességű személyek ellátására jogosultságot szerzett.

[22] A felperes szolgálati panaszt nyújtott be a szolgálati jogviszonyt megszüntető állományparancssal szemben. Az alperes a szolgálati panaszt a 2015. augusztus 14-én kelt szám12 számú határozatával elutasította és egyúttal felterjesztette az iratokat a miniszter1hez. A minisztérium1 a 2015. november 10-én kelt szám13 szám alatti határozatával a szolgálati panaszt elutasította.

[23] A minisztérium1 személyügyi helyettes államtitkárság helyettes államtitkára a 2015. augusztus 11-én kelt szám9 szám alatti határozatot megsemmisítette és az elsőfokon eljáró állományilletékes parancsnokot új eljárásra utasította.

[24] A megismételt eljárásban az alperes főigazgatójának 2017. április 6-án kelt határozata szerint a felperes által megjelölt megbetegedés szolgálati kötelemekkel nem összefüggő megbetegedésnek minősül, amely nem szolgálatellátás során következett be. A határozat tartalmazta a 2015. április 16-én kelt szakvéleményben foglaltakat, illetve a 2015. június 4-én kelt szakvéleményt is. Rögzítette a határozat azt is, hogy az Hivatal4 2016. december 22-én hozta meg a szakmai állásfoglalását, mely szerint a felperes megbetegedése nem tekinthető a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 87.§ 1/D. pontja szerint foglalkozási megbetegedésnek.

[25] A minisztérium1 személyi helyettes államtitkára a 2017. július 31-én kelt határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

[26] A Kormányhivatal 2016. március 29-én kelt határozata szerint a felperes 2016. január 7-től rokkantsági ellátásra jogosult. A felperes minősítése B2, az egészségi állapot mértéke 60 %. Kormányhivatalának elsőfokú orvosi szakvéleménye szerint a felperes össz-szervezeti egészségkárosodása 51 %-os mértékű, egészségi állapota 49 %-os mértékű.

[27] Kormányhivatala 2017. június 28-án kelt határozata szerint a felperes 2017. június 29. napjától rokkantsági ellátásra jogosult, amelynek összege havi 146.320 forint, a felperes állapota C2 minősítési kategóriába tartozik.

Kereset

[28] A felperes kérte a jogviszony megszüntetése jogellenességének megállapítását, az alperes kötelezését 13.743.210 forint elmaradt illetmény, továbbá 299.062 forint megfizetésére, figyelemmel arra, hogy kénytelen volt visszavásárolni az önkéntes nyugdíjpénztárnál lévő megtakarítását.

[29] Előadta, hogy a hivatásos szolgálat ellátására alkalmas volt, az alperes jogellenesen nem ajánlott fel részére más szolgálati beosztást, illetve munkakört.

[30] A felperes 3.000.000 forint sérelemdíj megfizetése iránti kereseti kérelmet is előterjesztett.

[31] Előadta, hogy 2013. évi nyári postazsák kiemelés és a 2014. évi nyári iratselejtezés összefügg a mozgásszervi megbetegedésével, illetve annak súlyosbodásával. Meglátása szerint a FÜV vizsgálat elrendelése nem felelt meg a jogszabályi követelményeknek, az alperes nem tartotta be az egyes rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjai egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasságáról, közalkalmazotti és köztisztviselői munkaköri egészségi alkalmasságáról a szolgálat-, illetve keresőképtelenség megállapításáról, valamint az egészségügyi alapellátásról szóló 57/2009. (X.30.) IRM-ÖM-PTNM együttes rendeletben (a továbbiakban: Együttes rendelet) foglaltakat.

[32] Kifejtette, hogy az ismételt táppénzes állományba kerülése, amelyet a munkáltató rendelt el, szintén nem felelt meg a jogszabályi követelményeknek. Vitatta a FÜV eljárásban hozott első- és másodfokú orvosszakértői véleményeket is.

[33] Hivatkozott arra, hogy egyéb megbetegedései is összefüggésbe hozhatóak a munkáltatónál végzett munkával, illetve a munkáltató jogellenes magatartásával. Álláspontja szerint a magas vérnyomás és a pánik betegsége a jogellenesen elrendelt FÜV eljárással összefüggésben keletkezett.

[34] Hivatkozott az egyenlő bánásmód sérelmére, mely szerint az alperes olyan személyeknek sem szüntette meg a jogviszonyát, akiknek gerincműtétje volt, neki pedig még műtétje sem volt.

[35] Az alperes továbbá joggal való visszaélést is elkövetett, mivel a jogviszonyát azért szüntette meg, mert meg akart szabadulni tőle.

Ellenkérelem

[36] Az alperes kérte a kereset elutasítását és a felperes perköltség megfizetésére kötelezését.

[37] Előadta, hogy az alperes a hosszan tartó táppénzes állományra hivatkozva kezdeményezte a felperes FÜV vizsgálatát, mely az irányadó jogszabályi követelményeknek megfelelt. A FÜV eljárásban keletkezett első-, és másodfokú orvosszakértői vélemények alapján az alperes kénytelen volt a felperes szolgálati jogviszonyát megszüntetni. A felperes a hivatásos szolgálat ellátására alkalmatlan volt, azonban részére más beosztást nem tudott felajánlani.

Az elsőfokú bíróság határozata

[38] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 200.000 forint perköltséget.

[39] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes jogszerűen rendelhette el a FÜV eljárást az Együttes rendelet 40.§ (2) bekezdés b) pontja alapján. A felperes közel hat hónapon át keresőképtelen állományban volt, az alperes értékelte az orvosi iratokat és ezek alapján jutott arra a következtetésre, hogy indokolt volt a FÜV vizsgálat elrendelése. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes jogszerűen járt el a táppénzes állomány meghosszabbítása kapcsán is az Együttes rendelet 40. § (7) bekezdése szerint, mivel a FÜV eljárás alá vont részére egészségügyi szabadság a szolgálatképtelenség megállapítására irányuló általános szabályok szerint engedélyezhető.

[40] Az elsőfokú bíróság a FÜV eljárás elrendelése és lefolytatása körében értékelte a BH2016.2015. szerinti eseti döntést, amely szerint a soronkívüli alkalmassági vizsgálat elrendelése jogszabályban előírt feltételekhez kötött, azonban egymagában annak megsértéséhez nem fűződik önálló szankció. A munkáltató az együttes rendelet rendelkezéseinek betartásával értesítette a felperest a FÜV eljárás megindításáról, amelyet tudomásul vett, a FÜV eljárás lefolytatására a rendelet rendelkezéseinek betartása mellett került sor.

[41] Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás során megállapította, hogy az alperes jogszerűen szüntette meg a felperes hivatásos szolgálati jogviszonyát felmentéssel. A beszerzett szakvélemények és a FÜV vizsgálat alapján a felperes hivatásos szolgálatra alkalmatlan volt, részére nem volt biztosítható állapotának megfelelő betöltetlen szolgálati beosztás, és mint megváltozott munkaképességű személy, ellátásra szerzett jogosultságot.

[42] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes a betegségei szolgálati kötelezésekkel összefüggése megállapítását 2015. április 28-án kelt iratában kérte, ezért ezen

felperesi igényre a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996.évi XLIII. törvény (a továbbiakban: régi Hszt.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

[43] Az elsőfokú bíróság tényként rögzítette, hogy a 2013. évi postaszák kiemelésről nem készült jegyzőkönyv, annak szállításáról menetlevelet sem tudott becsatolni a munkáltató, illetve a felperes állítását semmilyen dokumentumok nem támasztották alá. Az elsőfokú bíróság meghallgatta tanúként a felperes közvetlen vezetőjét tanúlt, aki nem tudott nyilatkozni ezen esetről. A fentiek szerint nem volt fellelhető olyan dokumentum, amely a felperes állítását alátámasztotta volna.

[44] A 2014. évi iratselejtezéssel kapcsolatban szintén nem álltak rendelkezésre dokumentumok. tanúl tanú nyilatkozott arról, hogy a felperes sem a postaszák kiemeléssel, sem az iratselejtezéssel összefüggésben egészségkárosodást, betegséget nem jelzett.

[45] Az elsőfokú bíróság szakértői bizonyítást rendelt el annak érdekében, hogy a felperes által állított megbetegedések összefüggésbe hozhatók-e a szolgálati jogviszonnyal, hány százalékos mértékű a felperes egészségkárosodása, milyen részkárok állapíthatók meg.

[46] A szakértő álláspontja szerint a felperes 53 %-os mértékű össz-szervezeti egészségkárosodással rendelkezett a vizsgálatkor, amelyből 32 %-os mértékű mozgásszervi, 14 %-os mértékű a szív- és érrendszeri, 6 %-os mértékű a tápláltsági zavar, 5 %-os mértékű a légzőszervi, 5 %-os mértékű az endokrinológiai és 5 %-os mértékű a pszichiátriai részkárosodás.

[47] A szakértő álláspontja szerint a 2013. évi – felperes állított postaszák kiemelés – kapcsán megállapítható, hogy általában a nehéz tárgyak emelése főként, ha az nem szakszerűen a gerinc kíméletével történik, alkalmas lehet panaszok, illetve tünetek, heveny kórállapotok kiváltására.

A postacsomag szállítása, illetve emelése során elszenvedett sérülése, illetve ezt követő panaszokkal kapcsolatban a szakértő részére megküldött iratanyagban semmilyen egyértelmű, objektív anyag, igazoló dokumentum nem volt fellelhető. Szakértői szempontból nem igazolható, hogy a felperes elmondásában szereplő módon, 2013. évben történt postaszák emelése során, a felperes mozgásszervi károsodást szenvedett volna.

[48] A szakértő a 2014-ben jelzett irat megsemmisítésével kapcsolatban előadta, hogy egy már eleve strukturális elváltozásokkal terhelt gerincen nem kizárható módon alkalmasak lehetnek panaszok, tünetek heveny kórállapotok előidézésére. Rögzítette a szakvélemény, hogy a felperes elmondása, illetve az orvosi dokumentációk alapján 2014. július 9-től jelentkeztek lumbágós panaszok, amelyek miatt 2014. július 10-től a felperes betegállományban volt. Az ezt követően elvégzett orvosi vizsgálatok során az orvosi dokumentációk nem rögzítettek olyan adatot, amelyek a felperesi panaszok vélt eredetére utalnak. Annak kapcsán a 2014. november 12-i Egészségügyi intézmény1ban történt vizsgálat előzményi adataiban először érdemi utalás. Rögzítette a szakértő, hogy hasonló panaszokat és tüneteket már évekkel korábban is rögzítettek a felperesnél, amelyek a gerincének strukturális, illetve ennek kapcsán kopásos degeneratív jellegű és örökletes veleszületett

elváltozásait, természetes kórokú megbetegedéseit, kórállapotát igazolják. A szakértő véleménye szerint egyértelműen nem támasztható alá, nem igazolható, hogy a felperesi elmondásban szereplő 2014-ben végzett selejtezési munkákkal összefüggésben szenvedett volna mozgásszervi egészségkárosodást.

[49] A szakértő a felperes által megjelölt pszichés megbetegedéssel kapcsolatban úgy nyilatkozott, miszerint az első pszichikai megterhelés tünetei 2009. április 7-én jelentkeztek dokumentáltan a felperesnél, amikor is ambuláns pszichiátriai vizsgálaton járt. A nyilvántartásokban ezen dátum óta szerepelt a felperes szorongásos és depresszív panaszai. Ekkor BNO kórisme a következő volt: pánikzavar szindróma, illetve enyhe depressziós epizód. A felperes 2015. januárjától rendszeresen gondozott páciens volt, recurrens depresszió kórisme miatt. A szakértő álláspontja szerint az elvégzett vizsgálat, illetve a 2015-ről rendelkezésre álló adatok alapján a felperesnél az alkalmazkodási zavar, szorongásos depresszió tünetei ugyancsak alapszemélyisége hátterén a perbeli konfliktusok következtében alakult ki, igen nagy valószínűséggel azonban a szolgálati feladatok ellátásával, a szolgálati kötelemekkel nem hozhatók összefüggésbe. Foglalkozásorvostani szempontból semmilyen tény, adat nem támasztja alá, nem igazolja egyértelműen a felperes fenti megbetegedésének munkahelyi eredetét, így az foglalkozási megbetegedésnek nem minősíthető.

[50] A magas vérnyomás megbetegedéssel kapcsolatban a szakértő rögzítette, hogy a felperes 2009. október 10-én is orvosi ellátást is vett igénybe. Ennek során rögzítették, hogy magasabb vérnyomás értékek miatt már augusztusban is kivizsgálást javasoltak, de az nem történt meg.

[51] Ezt követően az orvosi dokumentációkban rögzítették, hogy a felperesnél 2014. decemberétől jelentkeztek a magas vérnyomás értékek. Rögzítette a szakértő, hogy ebben az időszakban a felperes táppénzes állományban volt, vagyis az alperesnél nem végzett munkát. A szakértő álláspontja szerint a felperes esetében olyan kiváltó tényező a munkakörében nem igazolható, amely egyértelműen magas vérnyomás betegséget okozna. Mindezekén túl a felperes magas vérnyomás betegségek vonatkozásában a rendelkezésre bocsátott iratanyag alapján természetes kórokú eredet igazolhatóan fennáll (öröklődés tényezők, elhízás, érbetegség). Összességében a felperes magas vérnyomás betegsége nem minősíthető igazságügyi foglalkozásorvostan szakértői szempontból foglalkozási megbetegedésnek, az természetes kórokú megbetegedésnek tekintendő.

[52] A szakértő álláspontja szerint a dokumentált betegségek miatt a rendelkezésre álló orvosi iratok alapján a felperes hivatásos szolgálatra 2015-ben alkalmatlannak minősült a felülvizsgálati eljárásokat követően.

[53] A szakértő arra a kérdésre, hogy a felperes természetes kórokú megbetegedései a 2013. és 2014. évi eseményekkel összefüggésben rosszabbodhattak-e és ha igen, milyen százalékban, a következő választ adta. A felperesi elmondásban szereplő 2013. évi postazsák emeléssel, illetve a 2014. évi selejtezési munkálatokkal kapcsolatban, tekintettel azok lehetséges jellegére, a felperesnek jelentkezhetek panaszai, illetve azok rosszabbodhattak is. Rögzítette a szakértő, hogy szakértői szempontból ugyanakkor a panasz egy olyan szubjektív adat, tényező, melynek objektív szakértői minősítése, véleményezése nem lehetséges, tekintettel arra, hogy a panaszok nem feltétlen állnak összhangban az adott

kórkép, kórallapot objektív súlyosságával, vagyis a panaszok súlyosbodása nem feltétlenül jelenti az adott kórallapot romlását, illetve azok javulása, csökkenése sem jelent feltétlenül kórallapot javulást. Az esetleges panaszrosszabbodás százalékos mértéke szakértői szempontból nem határozható meg, nem véleményezhető.

[54] A munkaegészségügyi igazságügyi szakértő álláspontja szerint tényadat nem támasztja alá a felperes pánikbetegségének és szorongásos depressziójának munkahelyi eredetét, így foglalkozási megbetegedésnek nem minősíthető. A felperes magas vérnyomás betegsége vonatkozásában nem volt igazolható, hogy a felperesi munkakör magas vérnyomás betegséget okozna.

[55] Csigolyaelcsúszás vonatkozásában a szakértő véleménye szerint nem merült fel szolgálati kötelemekkel való összefüggés, az sorszerű megbetegedés következménye. A szakértő is kifejtette, hogy a 2013. évi postacsomag szállítással és a 2014. évi eseményekkel kapcsolatban nem merült fel dokumentáció. Kiemelte a szakértő, hogy a felperes túlsúlyos, örökletes gerincproblémával él, mind oldalirányú, mind nyílrányú gerincferdülése van, gerincéről 2009-ben már leírásra került a háti és ágyéki csigolya szakaszok károsodása. Kitért arra is, hogy a felperes esetében az elsődleges problémát nem maga az ülő testhelyzet okozza, hanem az, hogy túlsúlyos, gerincferdülései miatt az ágyéki gerincen fellépő erők még sokkal fokozottabbak. A felperes gerincbetegsége nem tekinthető foglalkozási megbetegedésnek.

[56] A felperes csatolta a közigazgatási eljárásban beszerzett szakértői véleményt, mely szerint a felperes igazságügyi elmeorvosi szempontból aktuális vizsgálat idején (2022. június 21.) éretlen személyisége hátterén a munkáltatójával kapcsolatos vélt vagy valós konfliktusai következtében létrejött elhúzódoó alkalmazkodási zavarban szenvedett, melyhez a tartós konfliktushelyzet hatására paranoid személyiségváltás tünetei is társultak.

[57] Figyelemmel arra, hogy az orvosszakértői vélemények, illetve a kiegészítő szakvélemények között ellentmondás nem állt fenn, ezért az elsőfokú bíróság elfogadta a szakértői véleményeket ítélezése alapjául.

[58] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes hivatkozott betegségei, kórisméi nem hozhatók összefüggésbe a szolgálati viszonyal, a szolgálati feladatok ellátásával. Az elsőfokú bíróság a határozatokat jogszerűnek tartotta, ezért azokat hatályában fenntartotta. A bíróság a felperes azon kereseti kérelmeit, amelyeket a szolgálati kötelemekkel összefüggő betegség okán terjesztett elő, mint megalapozatlant, elutasította.

Fellebbezés

[59] Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést és elsődlegesen annak megváltoztatását és a keresetnek való helyt adást, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[60] Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a szolgálatra való alkalmatlanságnak abban az időpontban kell fennállnia, amikor a FÜV eljárást megindították. Az alperes pedig nem bizonyította a FÜV eljárás megindításakor a szolgálatra való alkalmatlanságát.

[61] Álláspontja szerint az elsőfokú ítéletből nem állapítható meg, hogy a bíróság a perben feltárt mely tények és rendelkezésre álló, mely bizonyítékok alapján jutott arra a következtetésre, hogy az alperes jogszerűen rendelte el vele szemben a FÜV eljárást. Mely bizonyítékokra alapította azt a megállapítását, hogy jogszerűen történt a FÜV eljárás megindítása a felperes ellen, jogszerűen történt-e a táppénzes betegállományba történő visszairása utólag, ki indította meg a FÜV eljárást és milyen jogszabályi rendelkezés, illetve milyen tény alapján a felperessel szemben.

[62] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének nem tett eleget, mivel nem vizsgálta a felmentés okát, valóságát, okszerűségét, a FÜV eljárás megindításakor fennálló körülményeket. Sérelmezte, hogy kérelme ellenére nem került becsatolásra a FÜV eljárást megindító parancs. Ennek hiányában pedig jogszerűen nem dönthető el, hogy jogszerű volt-e vele szemben a FÜV eljárás megindítása.

[63] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazta a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015.évi XLII. törvény (a továbbiakban: új Hszt.), és az együttes rendelet szabályait, a jogi következtései sem helytállóak. Az elsőfokú bíróság által idézett BH.2016.8.215. számú eseti döntés a jelen üggyel ténylegesen semmilyen relevanciát nem mutat, így egy értelmetlen hivatkozás, ami az elsőfokú ítéletet nem támasztja alá.

[64] Hangsúlyozta, hogy 1996. október 16. óta állt hivatásos jogviszonyban, míg az alperesnél csak 2013. március 15-től kezdve. Hivatásos jogviszonyban dolgozott a 2009-ben megállapított gerinc problémáival együtt, és mindig megfelelt az alkalmassági vizsgálatokon, ahol szintén irodai munkát végzett. Az áthelyezés előtt is volt egy kötelező alkalmassági vizsgálat, melyen megfelelt. A munkáltatónak tudnia kellett a gerinc problémáiról, hiszen az szerepelt az egészségügyi anyagban.

[65] Sérelmezte, hogy a munkáltató a jogellenes eljárásával megfosztotta az életpályától, a munkájától. A jogellenes felmondást követően fizika tanárként részmunkaidőben tudott elhelyezkedni egy iskolában. Szűkös anyagi körülmények között maradt a tartósan beteg gyermekével, ezért volt kénytelen visszavásárolni a Önkéntes Nyugdíjpénztárnál lévő megtakarítását. A visszavásárlási érték 2.288.191 forint volt, melyből 2016. július 4-én 299.062 forintot utalt át a NAV-nak, mert méltányosságból sem engedték el az adófizetést.

[66] Előadta, hogy 2015. január 4-én szolgálatba lépett, személyesen ment be a objektum1ba, azon a napon tudta meg, hogy utóbb a táppénz alatt a vezénylés meghosszabbítását visszavonták. Alapellátó orvos 2015. január 23-án telefonon tájékoztatta arról, hogy megindult vele szemben a FÜV eljárás, de, hogy ki indította meg és miért, arról semmilyen információt nem kapott. Teljesen életszerűtlen, hogy a gerinc problémái miatt indult meg egy FÜV eljárás, mivel gyógyultnak minősítették. Álláspontja szerint az alperes egy mondvacsinált okkal eltávolította a munkahelyéről.

[67] Hivatkozott arra, hogy a kezelő reumatológus szakorvos 2015. január 6-án munkaképessé nyilvánította. Az elsőfokú ítéletből értesült arról, hogy „egészségügyi szabadság”-on volt, melyet okirati bizonyíték nem támaszt alá. Arról tájékoztatták, hogy a felgyült szabadságot adták ki részére. Előadta, hogy 2015. január 7. és február 4. között munkát nem végzett, mivel szabadságon volt, ugyanakkor a munkáltató, megkérdezése nélkül erre az időszakra utólag visszaírta betegállományba. Az utólagos visszaírás ténye a bíróság előtt ismert volt, de annak mégsem tulajdonított jelentőséget. Előadta, hogy 2014. július 10-től 2015. január 6-ig volt betegállományban a gerinc problémáival, mely összesen 181 nap, kevesebb mint 6 hónap. Így az esetben a FÜV eljárás megindítására az együttes rendelet 25.§ (1) bekezdés a) pontjának megsértésével került sor.

[68] A bírósági ítéletből értesült arról, hogy rendelkezésre áll a 2013. február 27-i pecsétellátott, a felperes alkalmasságáról szóló minősítés. Azonban a bíróság ezt az iratot nem küldte meg a felperes részére, arra nem tehetett észrevételt és nem kérdezte meg a felperest erről az iratról. Az elsőfokú bíróság ezáltal megsértette a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 3.§ (6) bekezdésében foglaltakat.

[69] Jogszabálysértő az ítélet azért is, mivel okirattal bizonyíthatóan nem az alapellátó orvos kezdeményezte a FÜV eljárás megindítását. Az egészségügyi törzskönyvben kézzel írott bejegyzés szerint „nevezett eü. anyaga a FÜV eljárás lefolytatásához” elküldésre került. Álláspontja szerint, egyértelműen bizonyította, hogy a pszichés problémáit is az alperes okozta. Hivatkozott arra, hogy a munkaegészségügyi szakértő szakvéleményéből tűnik ki, hogy pszichés betegség miatt lett alkalmatlan, amelyről 8 év után ekkor értesült.

[70] Előadta, hogy az esetben nem állapítható meg, hogy az Együttes rendelet 40. § (1) bekezdésében meghatározott feltétel fennállt, mivel az egészségi állapota nem romlott meg olyan mértékben, hogy alkalmatlan lett volna a beosztásával járó feladatok ellátására. A második fordulat szerinti feltétel sem áll fenn, mivel a számára előírt alkalmassági követelményeknek megfelelt. Az elsőfokú ítélet téves tényálláson és téves jogértelmezésen alapul, mivel a szolgálatképtelenség megállapítására irányadó általános szabályok szerint nem engedélyeztek egészségügyi szabadságot a FÜV eljárás alatt, tekintettel arra, hogy utólagosan táppénzre visszaírták.

[71] Megítélése szerint a FÜV eljárás megindítása, valamint a felmentés is joggal való visszaélést valósít meg, mivel el akarták távolítani az alperestől.

[72] Előadta, hogy a gerinc problémái 2009. óta álltak fenn, amelyről az alperes is tudott. 2013. nyarán tanúl alezredes osztályvezető utasítására kellett a szolgálati helyére visszavinni a postaszákot, melynek emelése közben sérült meg.

[73] Sételmezte, hogy az alperes, a kérelme ellenére nem csatolta be az igazgatósági értekezlet jelenléti ívét. Állította, hogy olyan személy vezette aznap a szolgálati autót, aki az adott napon szabadságon volt, de ez is elkerülte a bíróság figyelmét. Előadta, hogy a jegyzőkönyv felvétele többszöri kérése ellenére sem történt meg, melyet a szolgálati előljárónál, tanúl alezredesnél és az alapellátó orvosnál, névlnél is kezdeményezett.

[74] A 2014. évi selejtezés kapcsán előadta, hogy a páncélszekrényből emelgette ki és hajolva rakta vissza a dossziékat, majd ezután közvetlenül másnap nem tudott a jobb lábára ráterhelni, mert nem tartotta meg. A 2014. júliusában készült MR felvételen is látható 6 mm-es gerinccsúszást, porckorongsérvet vélelmeztek. Az elsőfokú bíróság tényállásellenesen, iratellenesen és jogszabálysértően állapította meg, hogy a selejtezés pontosan meg nem határozott időszakban történt, mivel az konkrétan ez vezetett az állapotrosszabbodáshoz és a táppénzes betegállományhoz, más szóval az egészségügyi szabadsághoz.

[75] A felperes határozottan visszautasította az elmeorvos szakvéleményében leírtakat, mivel sem a kezelőorvosa, sem a rokkantellátás kapcsán vizsgáló orvosok és az igazságügyi orvosszakértő sem állapított meg paranoiát. Amennyiben a bíróság elfogadta az elmeorvosszakértő megállapítását, ezzel bizonyítottnak látja, hogy a pszichés megbetegedést a munkáltató okozta, így ok-okozati összefügg megállapítható.

[76] Helytállóan került rögzítésre, hogy 2015. januárjától a rendelkezésre álló adatok alapján a felperesnél a szorongásos depressziós tünetei a perbeli konfliktusok következtében alakultak ki. A szakértő szerint a peres időszakban vált alkalmatlanná a munkaköre ellátására, mely azt jelenti, hogy a per megindítása előtt alkalmas volt, tehát a FÜV eljárás megindítása jogszerűtlen volt.

[77] Sérelmezte, hogy az alperes nem ajánlott fel részére betöltetlen szolgálati állást. Tudomása van arról, hogy egyes alperesi munkavállalók a gerinc műtétjük után is hivatásos jogviszonyban maradhattak.

Fellebbezési ellenkérelem

[78] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján. Álláspontja szerint a felperes a jogszabályokat és az egyéb jogi normákat félreértelmezi, valamint azokat nem megfelelő összefüggéseiben alkalmazza. Megjegyezte, hogy az ügy a felperes saját vétkes magatartása miatt húzódott el 8 évig indokolatlanul.

[79] Előadta, hogy 2015. évben két független orvosszakértői bizottság (I. és II. fokú FÜV Bizottság) mondta ki a felperest hivatásos szolgálatra alkalmatlannak, és egy független orvosszakértői grémium (NRSZH) állapított meg részére össz-szervezeti egészségkárosodásként 40 %-ot, nem az alperes. A II. fokú FÜV Bizottság határozata alapján az alperesnek az új Hszt. 86. § (2) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján felmentéssel meg kellett szüntetnie a felperes szolgálati viszonyát. Az alperesnél megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását lehetővé tevő szolgálati beosztás nincs, így a szolgálati viszony megszüntetése kötelező volt.

[80] A főigazgató a FÜV eljárást nem állományparancsban, hanem az együttes rendelet 13. melléklete szerinti nyomtatvány („Felülvizsgálatra (FÜV eljárásra) rendelő lap”) kitöltésével rendelte el, mely körülmény az ügy érdemére nem volt érdemi kihatással.

[81] A felperes a fellebbezésében az általa állítottokkal ellentétben az elsőfokú eljárás során több alkalommal leírta, hogy 2015. január 21-én az alperes osztályvezetői beosztásban lévő alkalmazottja értesítette őt a FÜV eljárásról. Érthetetlen, hogy a felperes a fellebbezésében milyen okból állította azt, hogy az alapellátó orvos hívta fel, mellyel a felperes hitelessége megkérdőjeleződik. Álláspontja szerint az a körülmény, hogy a felperest a kezelőorvosa 2015. január 6-án keresőképesse nyilvánította, majd az alperes ellátó orvosa egészségügyi szabadságra küldte, jogszerű volt. Ugyanis az a protokoll az alperesnél, amelyre egyébként az együttes rendelet 40. § (7) bekezdése lehetőséget ad, hogy a felülvizsgálati eljárás során kötelezően egészségügyi szabadságra küldik az érintettet, nehogy a szolgálat további, esetleges ellátása az egészségi állapotának rosszabbodását eredményezze.

[82] Tekintettel arra, hogy a keresőképtelenség, mint a szolgálat ellátása alóli mentességet eredményező jogcím megelőzi a szabadság jogcímen történő szolgálatmentességet, az ugyanezen időszakra igénybe vett szabadság kiadása visszavonásra került.

[83] Téves a felperesnek azon hivatkozása, hogy a betegállományra visszaírás ahhoz kellett, hogy hivatkozni tudjon az alperes a 6 hónapot meghaladó betegállományra. Az Együttes rendelet 40. § (2) bekezdés b) pontja alapján, a közvetlen szolgálati előljáró bármikor kezdeményezheti a FÜV eljárást, ha úgy ítéli meg, hogy a hivatásos állomány tagjának egészségi állapotára figyelemmel az indokolt, nem szükséges hozzá a 180 napot elérő egészségügyi szabadság időtartama.

[84] A felperes állításának ellentmond az a tény, hogy a felvételi eljárása során az alperes egészségügyi alkalmassági vizsgálatát végző orvos kivételesen egyéni elbírálás alapján adta meg „az egészségileg alkalmas” minősítést, ugyanakkor jelezte a felperesnél fennálló betegségeket, elhízás, asztma, pánikzavar. Valótan a felperes állítása arról, hogy nem voltak pszichés problémái, hiszen ő maga vitte el a szakorvosi leleteket a korábbi munkáltatójának.

[85] Határozott jogi álláspontja, hogy a felperes a 2015. április 28-án kelt, a megbetegedéseinek szolgálati kötelekkel összefüggő minősítő határozat kiadására irányuló kérelem kizárólag a mozgásszervi megbetegedéseit említi, mint szolgálattal összefüggő megbetegedéseket, így az elsőfokú peres eljárás során és jelen eljárásban is csak ezek vizsgálhatóak.

[86] A felperes előadta, hogy a gerince megcsúszása még 2013. nyarán történhetett. Ezzel szemben az orvosszakértő egyértelműen leírta, hogy „orvosszakértői szempontból adott heveny kórkép/megbetegedés egyértelmű, traumás/sérülésszerű eredete akkor véleményezhető megalapozottan, ha a baleset után sérülést szenvedett személy munkája azonnali vagy rövid időn belüli abbahagyására kényszerül. Azonnal vagy a fájdalom fokozódása miatti napokon belül orvosi vizsgálat (kezelés) válik szükségessé és ennek során az elvégzett orvosi vizsgálatok bizonyítják valamely heveny kórállapot/sérülés fennállását.

Azonban 2013. évből nem áll rendelkezésre semmiféle olyan orvosi dokumentum, amely ilyen jellegű sérülésre, panaszra egyáltalán utalna.

[87] A felperes 2013. május 27-től december 16-ig egyáltalán nem volt egészségügyi szabadságon, vagyis úgy és akkor nem történhetett a felperes gerincecsúszása, ahogy azt ő állítja.

[88] A szakértők kiemelték, hogy „2014.júliusában orvosi vizsgálatok során dokumentált panaszokhoz hasonló panaszokat és tüneteket már évekkal korábban is rögzítettek a felperesnél, amelyek a gerincének strukturális, ennek kapcsán kopásos-degeneratív jellegű és örökletes, vele született elváltozásait természetes kórokú megbetegedéseit, kórállapotait igazolják”.

[89] Mindezek alapján a szakértői vizsgálatok nem igazolták, hogy a felperes mozgásszervi megbetegedései a szolgálati feladatok ellátásával, a szolgálati kötelemekkel lennének összefüggésben.

Észrevétel

[90] A felperes a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében fenntartotta az első-, és másodfokú eljárás során előadottakat.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indokai

[91] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást helytállóan állapította meg és az érdemi döntésével is egyetértett, ezért az elsőfokú ítéletet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[92] A másodfokú bíróság a fellebbezés kapcsán az alábbiakra mutat rá.

FÜV eljárás kezdeményezése

[93] A felperes a fellebbezésében elsődlegesen azt sérelmezte, hogy a FÜV eljárást jogellenesen kezdeményezte a munkáltató.

[94] Az Együttes rendelet 40. § (1) bekezdése szerint, ha a hivatásos állomány tagjának egészségi állapota olyan mértékben változott, amely miatt a beosztásával járó

feladatok ellátására alkalmatlan, illetve a számára előírt alkalmassági követelményeknek nem felel meg, az állományilletékes parancsnokság, illetve a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja tekintetében a főigazgató (a továbbiakban együtt: állományilletékes parancsnok) haladéktalanul elrendeli a FÜV eljárást.

[95] A (2) bekezdés szerint a FÜV eljárás elrendelését kezdeményezheti:

[96] b) az alapellátó orvos vagy a közvetlen szolgálati előljáró, ha a hivatásos állomány tagjának egészségi állapotára figyelemmel azt szükségesnek tartja.

[97] A (6) bekezdés szerint a közvetlen szolgálati előljáró a hivatásos állomány tagját tájékoztatja a FÜV eljárás elrendeléséről és az eljárással összefüggő jogairól és kötelezettségeiről.

[98] A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárás során beszerezte a felperes közvetlen szolgálati előljárója (osztályvezetője) 2015. január 27-én kelt szám14. számú javaslatát a FÜV eljárás elrendelésére, valamint az alperesi főigazgató 2015. január 28-án kelt FÜV eljárást elrendelő intézkedését. Az alperes ezen okiratokkal bizonyította, hogy a FÜV eljárás elrendelése az irányadó jogszabályok betartásával történt.

[99] A másodfokú bíróság egyebekben rámutat arra, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott a BH2026.8.215.számú döntésre. A Kúria ezen döntésében kimondta, hogy a soron kívüli alkalmassági vizsgálat elrendelése jogszabályban előírt feltételez kötött, azonban egymagában annak megsértéséhez nem fűződik önálló szankció. A hivatásos állomány tagja a minősítési, valamint a FÜV eljárás során meghozott elsőfokú döntésekkel szemben fellebbezésre jogosult. A jelen esetben a felperes a jogorvoslati jogával élhetett – élt is – a peradatok nem támasztották alá, hogy a FÜV eljárásban történt olyan eljárási szabálysértés, ami a felperes vizsgálatának eredményére kihatott.

[100] A másodfokú bíróság nem fogadta el a felperesnek a Fővárosi Törvényszék M.70.012/2020/37. számú határozatát, figyelemmel arra, hogy nem precedens képes határozat, szemben a Kúria hivatkozott döntésével.

[101] A fentiek alapján a másodfokú bíróság megalapozatlannak találta a felperes fellebbezését a FÜV eljárás kezdeményezésének jogellenességével kapcsolatban.

A szolgálati jogviszony megszüntetése

[102] A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015.évi XLII. törvény (a továbbiakban: új Hszt.) 80. § (2) bekezdés d) pontja szerint a szolgálati viszony megszüntethető felmentéssel. A 86. § (2) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a hivatásos állomány tagjának a szolgálati viszonyát – az (5) és (6) bekezdésben foglalt korlátozás figyelembevételével – felmentéssel meg kell szüntetni, ha

hivatásos szolgálatra alkalmatlanná vált és részére a rendvédelmi szervnél megfelelő beosztás, munkakör nem biztosítható.

[103] Ugyanezen szakasz (6) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a hivatásos állomány tagját akkor lehet felmenteni, ha állapotának megfelelő betöltetlen szolgálati beosztás vagy nem hivatásos munkakör a rendvédelmi szervezeti egységnél nincs.

[104] Ugyanezen szakasz és bekezdés a) pontjának ad) alpontja szerint a hivatásos állomány tagját akkor lehet felmenteni, ha a megváltozott munkaképességű személyek ellátására jogosultságot szerzett.

[105] A munkáltató jogszerűen rendelte el a FÜV eljárást, a felperes tájékoztatása a FÜV eljárásról pedig általa is elismerten megtörtént. A felperes sérelmezte, hogy az eljárás befejezéséig táppénzes állományba került. Az együttes rendelet 53. § (1) bekezdése szerint az alapellátó orvos a hivatásos állomány tagja részére – a háziorvos által megállapított keresőképtelenség időtartamát is beleszámítva – egybefüggően legfeljebb 30 napos időtartamra igazolhat szolgálatképtelenséget. A perben a munkáltató becsatolta a táppénzes kimutatásokat, illetve az alapellátó orvos igazolását, miszerint a felperes keresőképtelen volt. A háziorvosi rendszer táppénzes állományokat rögzítő adatai alapján a felperes 2015. január 7. – 2015. február 16-ig M5110 BNO kóddal, vagyis ágyéki és egyéb csigolyák közötti porckorongrendellenesség miatt volt táppénzen.

[106] A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy a FÜV eljárás célja a szolgálati, illetve beosztási egészségi, pszichikai, fizikai alkalmasság kérdésében való döntéshozatal (57/2009. együttes rendelet 39. § (2) bekezdés). A felperest a háziorvosa keresőképesnek állapította 2015. január 6-án, azonban hangsúlyozandó, hogy a hivatásos szolgálatra alkalmatlanság nem azonos a munkajogi szempontú keresőképeség megállapításával. Az egészségi, pszichikai, fizikai alkalmasság tekintetében való döntés orvosszakmai kérdés. A kérdés tekintetében döntésre jogosult három tagból álló FÜV bizottság döntését a munkáltató, jelen esetben az alperes nem volt jogosult felülbírálni, a megállapítás – a jogkövetkezmények alkalmazására is kiterjedően – a munkáltatót kötelezi.

[107] A perben becsatolására került az orvosi javaslat is, miszerint a felperes munka alóli felmentését javasolta 2015.01.07-től. Az együttes rendelet 40 § (7) bekezdése alapján pedig a felülvizsgálati eljárás során kötelezően egészségügyi szabadságra küldhetik az érintettet. A fentiek alapján megalapozatlan a felperes azon fellebbezési hivatkozása, hogy az utólagos táppénzes állományba vétel jogellenes volt, figyelemmel arra, hogy az orvosi javaslatra történt. A felperes a fellebbezési előadása megalapozatlan volt annak vonatkozásában is, hogy nem tudott a táppénzes állományáról, arról csak az ítéletből értesült. Minden irat, így a táppénzes állomány is becsatolásra került. Az elsőfokú bíróság több alkalommal részletesen tájékoztatta a feleket a becsatolt iratokról. A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy a felperesnek az eljárás során joga és lehetősége lett volna betekinteni az iratokban, illetve azokról másolatot kérni.

[108] A felperes sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem küldte meg a részére a 2013. február 27-i pecséttel ellátott felperesi alkalmasságról szóló minősítést, így álláspontja szerint megsértette a rPp. § (6) bekezdésében foglaltakat. A másodfokú bíróság hangsúlyozza,

hogy arról a körülményről, hogy alkalmas volt a munkaköre ellátására, a felperes nyilvánvalóan tudomással bírt, hiszen munkát végzett az alkalmas minősítést követően is, sőt ő maga is többször hivatkozott az elsőfokú eljárás során, illetve a fellebbezésében is, hogy a munkaköre ellátására alkalmas volt. Ennek következtében megalapozatlan azon előadása, hogy nem tudott arról, hogy alkalmas a munkaköre ellátására. Az elsőfokú bíróság valóban nem küldte meg a felperes részére ezen beadványt, de ez nem olyan súlyú eljárási szabálysértés, amely a per érdemi elbírálására kihatással lehet.

[109] Az I. és II. fokú FÜV Bizottság, valamint az NRSZH egybehangzóan állapította meg, hogy a felperes hivatásos szolgálatra alkalmatlan.

[110] A felperes a fellebbezésében is hivatkozott arra, hogy lett volna részére felajánlható más szolgálati beosztás. Azonban nem tudta meghatározni, hogy milyen beosztást tudott volna ellátni, illetve, hogy az alperes milyen jogszabályi rendelkezés alapján lett volna őt köteles bármilyen szolgálati beosztásban vagy munkakörben foglalkoztatni. A felperes a fellebbezésében sem jelölt meg ilyen szolgálati beosztást. Figyelemmel arra, hogy az alperes nyilatkozott, miszerint nem volt felajánlható beosztás, a felperes pedig nem bizonyította, hogy lett volna ilyen beosztás, ezért az alperes jogszerűen szüntette meg a felperes szolgálati jogviszonyát felmentéssel.

[111] A felperes hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság nem rendelte el az általa kért előzetes bizonyítást. A másodfokú bíróság megítélése szerint a kereset elbírálásához nem volt szükséges a „szabadságos papír” szolgálati jegy becsatolása, figyelemmel arra, hogy a felperes nem szabadságon, hanem táppénzen volt, ahogy azt az alperes is igazolta. Szükségtelen volt a munkavédelmi felelős, osztályvezető, alapellátó orvos által írt feljegyzések, nyilatkozatok becsatolása, mivel a releváns iratokat a munkáltató becsatolta. A bérszámfejtésre vonatkozó bérlap becsatolása szintén szükségtelen volt, mert erre vonatkozóan kereseti kérelem nem volt. Az orvosi igazolás, miszerint 2015. január 6-án munkaképes volt a felperes, becsatolásra került. A felperes csak jelezte, hogy az összes irat becsatolását kéri, de konkrétan nem jelölte meg, hogy mely iratokat, így a kérése nem volt teljesíthető. A 2013-ban rendszeresített belső futárzsák bizonyítási eszközként történő beszolgáltatása és szakértői súlymérésének elrendelése nem volt szükséges, figyelemmel arra, hogy a felperes nem bizonyította azon előadását, miszerint 2013-ban munkabalesetet szenvedett. Nem volt jelentősége annak sem, hogy mikor került rögzítésre a háziorvosi rendszerben, hogy a felperes 2015. január 7-én betegállományba került, figyelemmel arra, hogy ezen tényt egyik fél sem vitatta. Az elsőfokú bíróság valóban nem indokolta, hogy miért mellőzte ezen bizonyítási indítványokat, azonban ez nem olyan súlyú eljárási szabálysértés, amely az ügy érdemére kihatott.

[112] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, miszerint az alperes jogszerűen szüntette meg a felperes hivatásos szolgálati jogviszonyát felmentéssel a FÜV bizottsági és az NRSZH szakértői véleménye alapján.

[113] A felperes a fellebbezésében hivatkozott arra, hogy a munkáltató joggal való visszaélést valósított meg, mivel minden áron el akarta őt távolítani. A felperes a szakvélemények szerint hivatásos szolgálatra alkalmatlan volt, így az új Hszt. 86.§ (2)

bekezdés a), pont aa) pontja alapján a szolgálati jogviszonyát felmentéssel meg kellett szüntetni, ezért a joggal való visszaélés nem volt vizsgálható.

[114] A felperes hivatkozott arra továbbá, hogy tudomása szerint vannak olyan munkavállalók, akik gerinc műtét után is maradhattak hivatásos jogviszonyban, neki pedig még műtétje sem volt. A felperes jogviszonyát a fenti jogszabályi rendelkezések alapján meg kellett szüntetni, ezért ezen hivatkozása is alaptalan.

Egészségkárosodás

[115] A felperes állította, hogy 2013. nyarán a postazsák kiemelésével a gerinc problémája súlyosbodott. Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapította, hogy a 2013. évi postazsák kiemeléséről nem készült jegyzőkönyv, a felperes semmilyen dokumentumot, jelentést nem juttatott el a munkáltatójához. A munkáltató az eljárás során csatolta azon dokumentumokat, amelyek azt igazolták, hogy a 2013. évi postazsák kiemeléssel kapcsolatban nem lettek fel olyan iratok, amely a felperes azon állítását igazolnák, hogy gépkocsit vezetett a helységi Repülőtérrel a központba, onnan vissza a repülőtérre, továbbá arról sem áll rendelkezésre dokumentum, hogy bármikor is a postazsákban dokumentumokat vett volna át, illetve azokat átadta volna. A felperes előadását tanúl a felettese sem támasztotta alá. A jelen per szempontjából a felperes állítását nem igazolná az Igazgatóság értekezleti jelenléti ívének becsatolása, mivel abból nem derülne ki, hogy a felperes bármilyen postazsákot kiemelt volna. A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy adott napon olyan személy vezette a szolgálati autót, aki szabadságon volt, szintén nem támasztja alá a felperes előadását, ugyanis ez a körülmény sem bizonyítja, hogy a felperes vezette az autót és bármilyen postazsákot kellett volna kiemelnie. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes az előadását nem bizonyította.

[116] A 2014. évi iratselejtezés kapcsán szintén nem készült sem feljegyzés, sem jegyzőkönyv. tanúl tanú sem támasztotta alá a felperes előadását. A felperes nem bizonyította, hogy 2014. nyarán az iratselejtezéssel kapcsolatban bármilyen sérülés érte, így az elsőfokú bíróság helytállóan döntött arról, hogy a felperes nem bizonyította ezen állítását.

[117] Az elsőfokú bíróság felperes egészségi állapotának megítélésére szakértőket rendelt ki. A szakértői vélemény rögzítette, hogy nem igazolható, hogy a felperesi elmondásban szereplő módon, tehát 2013. évben történt postazsák emelése során, a felperes mozgásszervi egészségkárosodást szenvedett volna. Igazságügyi orvosszakértői szempontból az elmondásban szereplő 2014. évi selejtezési munkák során lehetséges módon érvényesülő terhelés, erőbehatás, nem kizárható módon alkalmasak lehetnek ugyan egy megbomlott struktúrájú gerincen heveny panaszok, kórállapotok, tünetek előidézésére, azonban az adott perbeli esetben a szakértők által ismert valamennyi tényező, adat, alapján összességében szakértői szempontból egyértelműen nem támasztható alá, nem igazolható, hogy a felperesi elmondásban szereplő 2014. évben végzett selejtezési munkákkal összefüggésben szenvedett volna mozgásszervi egészségkárosodást. A felperes már évek óta meglévő orvosi dokumentációk alapján is igazolt természetes kórokú fejlődési-, illetve kopásos degeneratív jellegű gerinc betegségének, illetve gerinc elváltozásainak talaján alakult ki az állapota.

[118] A szakértői vélemény szerint a nevezett vonatkozásában rendelkezésre állt elmeorvosi dokumentációkban az első „pszichikai megterhelés tünetei” 2009. április 7-én jelentkeztek dokumentáltan, amikor is ambuláns pszichiátriai vizsgálaton járt. Rögzítették, hogy a felperes családi anamnézisében anyai oldalon depresszió miatti kezelés szerepelt, aktuálisan nevezett üzemorvosi beutalóval érkezett, szorongás miatt Xanaxot szedett és azt panaszolta, hogy összeesúsztak a problémái, tartós családi és professzionális stressz hatására többször lett rosszul. Rendszeres pszichiátriai ellenőrzés mellett szorongásoldó gyógyszereszedést javasoltak. A hivatkozott időszakot követően a rendelkezésre álló elmeorvosi dokumentáció alapján 2015. januártól rendszeresen gondozott páciens volt, rekurrens depresszió kórisme miatt. Az elmeorvosi dokumentációk alapján 2009-ben a felperesnél az alkalmazkodási zavar, szorongásos-depressziós tünetei alapszemélyisége hátterén, munkahelyi és családi stressz következtében alakultak ki. A szakértő megjegyezte, hogy a nevezett családi anamnézisében (anyai oldalon) is szerepelt pszichiátriai megbetegedés a dokumentáltak szerint. A 2015-től rendelkezésre állt pszichiátriai ambuláns lapokon nem található olyan információ, amely a munkahelyi stresszt kiemelné, azt oki tényezőként tüntetné fel, vagyis nem található ezekben az orvosi dokumentumokban egyértelmű, fokozott munkahelyi konfliktusokról, problémákról szóló bejegyzés. Foglalkozás-orvostani szempontból semmilyen tény, adat nem támasztotta alá, nem igazolta egyértelműen, hogy a felperes fenti megbetegedésének munkahelyi eredete lenne, így azt foglalkozási megbetegedésnek minősíthető.

[119] A fentiek alapján a felperes fellebbezése megalapozatlan abban a részében is, miszerint a pszichiátriai megbetegedését a munkáltató okozta. A felperesnek kellett ezen tényállítását bizonyítani, mely nem történt meg. A rendelkezésre álló szakértői vélemények egyhangzóan tartalmazzák, miszerint a munkáltató magatartása és a felperes megbetegedései között nem áll fenn okozati összefüggés.

Sérelemdíj

[120] A felperes az egészségkárosodásával kapcsolatban 3.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a kártérítési kereseti kérelem elbírálására a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996.évi XLIII. törvény (a továbbiakban: régi Hszt.) rendelkezési az irányadóak.

[121] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet jogi indoklását az alábbiak szerint egészíti ki.

[122] A felperes által hivatkozott 2013. év nyarán történt foglalkozási megbetegedéssel kapcsolatban a másodfokú bíróság az alábbiakat emeli ki.

[123] A régi Hszt. 162.§ (1) bekezdése alapján a fegyveres szerv vétkességre tekintet nélkül teljes mértékben felel azért a kárért, amely a hivatásos állomány tagjának szolgálati viszonyával összefüggésben keletkezett.

[124] A 165. § szerint a fegyveres szerv a 162.§ (1) bekezdésén, továbbá a 164.§ (1) és (4) bekezdésén alapuló felelőssége alapján a hivatásos állomány tagjának elmaradt jövedelmét, dologi és nem vagyoni kárát, a sérelemmel, illetve annak elhárításával összefüggésben felmerült indokolt költségei is köteles megtéríteni.

[125] Az új Ptk. hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013.évi CLXXVII. törvény (új Ptké.) 8. § (2) bekezdésére figyelemmel a felperes igényét a nem vagyoni kárra vonatkozó szabályok szerint kell elbírálni.

[126] A felperes az egészség sérelme kapcsán terjesztett elő kereseti kérelmet. Figyelemmel arra azonban, hogy a felperes egészség sérelme és a munkáltató magatartása között okozati összefüggés nem állt fenn, így a nem vagyoni kártérítés iránti igénye megalapozatlan.

[127] A felperes által hivatkozott 2014.évi foglalkozási megbetegedéssel kapcsolatban a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá.

[128] A régi Hszt. 2014. március 15-től hatályos 178/A. § (1) bekezdése szerint az e törvény hatálya alá tartozók személyiségi jogainak a szolgálati viszonyal összefüggő megsértése esetén jogkövetkezményként a Polgári Törvénykönyv

[129] a) 2:51. § (1) bekezdését, 2:52. § (1) bekezdését kell alkalmazni, valamint

[130] b) 2:52. § (2) és (3) bekezdését, valamint 2:53. §-át azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy e rendelkezések alkalmazásakor e törvény és a végrehajtására kiadott rendelet kártérítési felelősségre vonatkozó szabályai az irányadók.

[131] A felperes nem bizonyította az okozati összefüggést a munkáltató magatartása és az egészségkárosodása között, ezért a fellebbezése ez okból is megalapozatlan.

Záró rész

[132] A fellebbezési eljárásban pernyertes alperes nem kért másodfokú perköltséget, ezért a másodfokú bíróság mellőzte a perköltség kiszabását a Pp. 78.§-a alapján.

[133] A felperes munkavállalói költségkedvezményre jogosult, így a fellebbezési illetéket az állam viseli a rPp. 358/B. §-a alapján.

[134] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a rPp. 233. §-a zárja ki.

Budapest, 2024. szeptember 3.

dr. Vajas Sándor s.k.

dr. Kovács Edit s.k.

dr. Kulisity Mária s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró